

DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

Warszawa, dnia 21 marca 2012 r.

DG – 47/12
BPR – 070/33/12/473

ZG NSZZ FIPW Wpłynęło dnia: 2012-03-29 L.dz. 199 pobrano
--

Pan

Wiesław Żurawski
Przewodniczący Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa

Szanowny Panie Przewodniczący

W odpowiedzi na kolejne pismo z dnia 31 stycznia 2012 r. (l.dz. ZG – 12/2012), do którego załączono dwie opinie prawne tj. opinię prawną z dnia 2 stycznia 2012 r. radcy prawnego Iwony Wójcik – Nikitiuk z Białegostoku oraz opinię prawną z dnia 24 stycznia 2012 r. radcy prawnego Michała Szczygła z Żor, dotyczące interpretacji art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Służbie Więziennej”, oraz art. 27 ust. 3 i art. 28 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o związkach zawodowych”, uprzejmie informuję, że podtrzymuję w pełni stanowisko wyrażone w przedmiotowej sprawie w piśmie z dnia 13 stycznia 2012 r. (l.dz. DG-236/2012).

Podkreślić bowiem należy, że rozstrzygające znaczenie dla działania związku zawodowego w Służbie Więziennej, ma przepis art. 2 ust. 6 ustawy o związkach zawodowych, który nakazuje tylko odpowiednie stosowanie do praw związkowych funkcjonariuszy wspomnianej ustawy. Także odpowiednie stosowanie wspomnianej ustawy nakazywał art. 14 ust. 2 uchylonej (starej) ustawy z dnia 26 kwietnia 1996r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1761, z późn. zm.). Natomiast przepis art. 34 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej stwierdza, że „Funkcjonariusze mogą zrzeszać się w związku zawodowym na zasadach określonych w ustawie z dnia 23 maja 1991r. o związkach zawodowych.” Ta zmiana brzmienia przepisów starej i nowej ustawy o Służbie Więziennej, odnoszących się do działania związku zawodowego w służbie, nie oznacza jednak, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym (na gruncie ustawy z dnia 9 kwietnia 2010r. o Służbie Więziennej) do działalności związku zawodowego w Służbie Więziennej, stosuje się wprost wszystkie przepisy wspomnianej ustawy o związkach zawodowych. Gdyby rzeczywiście taka była wola ustawodawcy, to w obecnie obowiązującej ustawie o Służbie Więziennej, użyłby on zwrotów, że do działalności związku zawodowego

w służbie „stosuje się ustawę o związkach zawodowych” lub „stosuje się przepisy o związkach zawodowych”, a nie używałby zwrotu o „zrzeszaniu się funkcjonariuszy.” Jednocześnie ze wspomnianego przepisu art. 2 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych, który mówi o jej odpowiednim stosowaniu w służbach mundurowych i Najwyższej Izbie Kontroli, należałoby wykreślić Służbę Więzienną.

Ponadto ograniczenie, wynikające z przepisu art. 34 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej, także wskazuje na tylko odpowiednie stosowanie ustawy o związkach zawodowych do działalności związkowej w służbie.

Należy zauważyć, że sam zwrot „odpowiednio” nie jest przez ustawodawcę rozumiany jednolicie i jednoznacznie. Dlatego też w celu jego właściwej interpretacji, należy odwołać się do doktryny i orzecznictwa sądowego. W uzasadnieniu wyroku z dnia 18 grudnia 2001r. sygn. akt SN III ZP 25/01 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że „Odpowiednie stosowanie przepisów ma miejsce wówczas gdy z uwagi na specyfikę sytuacji, do której mają być aplikowane, to zastrzeżenie jest konieczne lub może okazać się potrzebne. Odpowiednie zastosowanie może polegać na zastosowaniu przepisu lub jego części wprost, z modyfikacją lub nawet odmowie zastosowania.”

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że tak jak cała ustawa o związkach zawodowych, tak także jej przepis art. 27 ust. 3, ma tylko odpowiednie zastosowanie w Służbie Więziennej, mając na uwadze jej specyfikę, a więc w szczególności to, że funkcjonariuszy ze służbą łączy stosunek administracyjno – prawny, a nie umowa o pracę oraz, że kwestię ich wynagrodzenia reguluje ustawa o Służbie Więziennej oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie. W analizowanym przypadku jest to rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie nagród i zapomóg dla funkcjonariuszy Służby Więziennej (Dz. U. Nr 22, poz. 118).

Tak więc kwestię określania wysokości i przyznawania nagród funkcjonariuszom reguluje przede wszystkim ustawa o Służbie Więziennej oraz wspomniane rozporządzenie. Jedynie na marginesie wspomnieć można, że wskazany akt wykonawczy, w treści którego w ogóle nie wspomina się o udziale związku zawodowego w omawianych czynnościach, w swojej istocie nie wyklucza współdziałania partnera społecznego. Odpowiednie stosowanie wspomnianego przepisu ustawy o związkach zawodowych w Służbie Więziennej, mając na uwadze jej specyfikę, polega więc na tym, że:

- najpierw związek zawodowy uczestniczył (opiniował) w procesie legislacyjnym projekt wspomnianego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości;

- związek zawodowy jest uprawniony do udziału w czynnościach, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 wspomnianego rozporządzenia, choć z uwagi na fakt, że rozporządzenie jednoznacznie określa, w kompetencji jakich organów Służby Więziennej leży ustalenie wysokości funduszu, jego wysokość nie musi być „uzgodniona” ze związkiem zawodowym, jak tego wymaga przepis art. 27 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, bowiem jednak stosuje się ją tylko odpowiednio.

Gdyby przyjąć interpretację, że biorąc jedynie pod uwagę przepisy wspomnianego rozporządzenia, związek zawodowy wcale nie musi uczestniczyć we wspomnianych czynnościach, to byłoby to jednoznaczne z uniemożliwieniem mu

wykonywania podstawowej funkcji, określonej w przepisie art. 1 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych.

Reasumując należy uznać za błędny wniosek zaprezentowany w opiniach prawnych wspomnianych na wstępie, że przepis art. 27 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, ma zastosowanie wprost do nagród przyznawanych funkcjonariuszom Służby Więziennej. Analizowany przepis będzie miał zastosowanie wprost jedynie do grupy pracowników w służbie, którzy jednocześnie nie są urzędnikami (art. 31 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej), albowiem do tych ostatnich pracowników należy stosować wprost ustawę o Służbie Więziennej oraz odpowiednio ustawę z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.) oraz ustawę o związkach zawodowych.

→ powołaniem

Wykonano w 2 egz.

1 – Adresat

2 – aa

DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

Gen. Aleksy Włodarski